

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA I st. nr 2
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 9

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA
GITARA

Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- spełnienie wymagań programowych dla danego roku,
- postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych i muzycznych,
- opanowanie repertuaru,
- systematyczność i pilność ucznia,
- wykonanie programu z pamięci,
- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,

KLASA 1

Zakres techniczny i repertuarowy

- budowa gitary,
- postawa ciała przy instrumencie, układ aparatu gry i sposoby wydobywania dźwięków – *tirando*,
- wartości rytmiczne do ósemek włącznie,
- technika *arpeggio* – proste formy,
- koordynacja pracy obu rąk,
- tłumienie strun prawą ręką,
- realizowanie jednopalcowego układu lewej ręki na wszystkich strunach,

- znajomość ułożenia dźwięków na chwytni do V progu,
- podstawowa notacja muzyczna i oznaczenia notacji gitarowej,
- realizacja ćwiczeń, utworów jednogłosowych,
- czytanie nut a'vista.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe grane przez jedną oktawę.

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela.

Sprawdzanie umiejętności:

- 1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny
- 2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Potrafi wydobywać ładny i głęboki dźwięk techniką <i>tirando</i> wszystkimi palcami prawej ręki. 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra palcami prawej ręki na zmianę zarówno prostych melodii jednogłosowych jak i tych zawierających technikę <i>arpeggio</i> w różnym tempie. Gra 4 palcami prawej i lewej ręki w różnych układach. 4. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie 6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 7.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Gra palcami prawej ręki techniką <i>tirando</i> i wydobywa ładny dźwięk. 3.Prezentuje umiejętności techniczne: gra techniką prawej ręki <i>tirando</i> , potrafi grać techniką <i>arpeggio</i> – proste formy , tłumić struny prawą ręką, realizuje jednopalcowe układy lewej ręki na wszystkich strunach choć zdarzają się małe niedociągnięcia. 4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć. 5 .Bardzo dobrze opanował materiał nauczania
DOBRY 20-16 PKT.	1.Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry. 2. Gra uderzeniem <i>tirando</i> w prawej ręce z nielicznymi odchyleniami

	i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra techniką prawej ręki <i>tirando</i>, potrafi grać techniką <i>arpeggio</i> – proste formy, tłumić struny prawą ręką, realizuje jednopalcowe układy lewej ręki na wszystkich strunach ale nie zawsze z płynnymi przejściami. 4. Gra 4 palcami lewej ręki w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami. 6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca gitara, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (tj. usztywnione palce prawej i lewej ręki). 2. Ma trudności z uderzeniem <i>tirando</i> i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte: gra nieładnie brzmiącym dźwiękiem, brak artykulacji legato. Gra palcami lewej ręki w podstawowym układzie i w wolnym tempie, często z błędami intonacyjnymi. 4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowego utworu. 5. Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca gitara, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (tj. usztywnione palce prawej i lewej ręki, podwijanie palców lewej ręki pod gryf). 2. Ma trudności z grą techniką <i>tirando</i> wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację. 4. Ma duże trudności z nauką nut, umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowego utworu. 5. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 6. Zna tylko część wymaganego materiału nauczania.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1. 2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

KLASA 2

Zakres techniczny i repertuarowy

- zmiany pozycji na tej samej strunie oraz z wykorzystaniem struny pustej,
- *arpeggio* na 3 i 4 strunach,
- rozszerzanie przestrzeni międzypalcowych lewej ręki (realizowanie dwu-, trzypalcowych układów lewej ręki),
- łatwe formy *legato* (wstępujące i zstępujące z pustą struną),
- uderzenie *apoyando*,
- różnicowanie melodii i akompaniamentu,
- rozszerzanie znajomości układu dźwięków na chwytni,
- fraza muzyczna,

- wartości rytmiczne i pauzy do 16-stek włącznie,
- podstawowe oznaczenia dynamiczne (*piano*, *forte*, *crescendo*, *diminuendo*),
- czytanie nut a'vista.

Gamy:

- gamy (do dwóch znaków) przez jedną oktawę,
- tercje,
- naprzemienny ruch palców prawej ręki (sposoby ćwiczenia gam).

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- utwór zawierający dowolny problem techniczny
- utwór dowolny

3) Egzamin promocyjny :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 utwory dowolne

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Stosuje technikę <i>tirando</i> bez zastrzeżeń i wydobywa ładny, głęboki dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3.Prezentuje bardzo dobre opanowanie artykulacji legato, różnicuje wyrażnie melodię i akompaniament, ze zrozumieniem realizując frazę w utworach. 4. Gra różnymi układami palców w różnych pozycjach na gryfie. 5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy wykraczający poza program nauczania danej klasy. 6.Gra muzykalnie z zaangażowaniem uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 7.Bierze czynny udział w koncertach 8.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Gra techniką uderzenia palca <i>tirando</i> i wydobywa ładny dźwięk z prawidłową intonacją. 3. Umiejętności techniczne opanował w stopniu bardzo dobrym: gra

	<i>arpeggio</i> na 3 i 4 strunach, wprowadza do gry uderzenie apoyando. 4. Gra wykorzystując zmiany pozycji na tej samej strunie oraz z wykorzystaniem struny pustej, realizuje układy 2-3 palcowe lewej ręki, gra proste formy legato lewej ręki. 5. Właściwie odczytuje tekst z nut i opanowuje pamięciowo większą formę utworu (choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne). Uwzględnia w grze zmiany dynamiczne i agogiczne. 6. Bierze czynny udział w różnych koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. napięcia w palcach, nadgarstkach). 2. Wydobywa dźwięk uderzeniem <i>tirando</i> z nielicznymi odchyleniami i wydobywa przyzwoite brzmienie/barwę dźwięku. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: gra <i>arpeggio</i> na 3 i 4 strunach, wprowadza do gry uderzenie apoyando. 4. Gra wykorzystując zmiany pozycji na tej samej strunie oraz z wykorzystaniem struny pustej, realizuje układy 2-3 palcowe lewej ręki, gra proste formy legato lewej ręki. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami. 6. Opanowuje pamięciowo utwory z potknięciami tekstowymi oraz szybko poprawia drobne nieczystości. 7. Bierze czynny udział w koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (tj. napięte palce, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf) 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach w I pozycji sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji (naciąganie strun palcami lewej ręki). 3. Ma trudności z uderzeniem <i>tirando</i>, nie reaguje na brzydką jakość dźwięku. Umiejętności techniczne prezentuje z błędami: zmiany pozycji, legato lewej ręki. 4. Materiał nauczania wykonuje z błędami tekstowymi oraz nie poprawia intonacji. Gra zespołowa wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Potrzebuje stałej pomocy nauczyciela w czytaniu nut i ma problemy w opanowaniu pamięciowym dłuższych utworów. 6. Prezentuje wolne tempo pracy lub brak systematycznego ćwiczenia
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca gitara, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, napięte palce, podwijanie palców pod gryf, ściskanie gryfu). 2. Nie kontroluje podstawowego wydobywania dźwięku <i>tirando</i>, nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk. 4. Występują liczne błędy intonacyjne, rytmiczne i tekstowe. 5. Ma trudności z nauką nut i umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą w zespole. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci do poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 3

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie techniki *legato* (wstępujące i zstępujące bez pustej struny), *arpeggio*, zmian pozycji,
- chwyt pól *barre*,
- flażolety naturalne – sposób wykonania, notacja,
- eksponowanie jednego głosu,
- takty złożone – parzyste, nieparzyste, rytm punktowany, synkopa, triola,
- dynamika od *piano* do *forte*, ćwiczenie następstw dynamicznych na powtarzających się dźwiękach i gamach,
- czytanie nut *a vista*.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe do trzech znaków przykluczowych,
- tercje i seksty.

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne – 1 utwór

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 dowolne utwory

3) Egzamin promocyjny:

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 utwory dowolne

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Stosuje technikę <i>tirando</i> bez zastrzeżeń i wydobywa ładny, głęboki dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (tj. <i>legato</i> wstępujące i zstępujące bez pustej struny), <i>arpeggio</i> , zmiany pozycji)

	3. Stosuje prostą technikę lewej ręki: chwyt <i>bare</i> oraz <i>flażolety naturalne</i>. 4. Gra w pozycjach I-III oraz w wyższej ze zwiększoną biegłością palców i kombinacją rytmów. 5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy wykraczający poza program nauczania danej klasy. Bezproblemowo współgra w grze zespołowej. 6. Świadomie prowadzi linię melodyczną w utworze oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument. 7. Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8. Chętnie uczestniczy w koncertach 9. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Gra techniką uderzenia palca <i>tirando</i> oraz kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato lewej ręki, arpeggio, flażolety naturalne, zmiany pozycji). 4. Bez problemu gra takty złożone rytmicznie. 5. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne. Bezproblemowo współgra w grze zespołowej. 6. Potrafi zawibrować dłuższe wartości. 7. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne 8. Chętnie uczestniczy w koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry. 2. Gra techniką uderzenia palca <i>tirando</i> z nielicznymi odchyleniami i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami : 3. Proste zmiany pozycji, legato lewej ręki wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi. 4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami. 5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi(tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji). Gra w zespole sprawia małe trudności. 6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry. 7. Uczestniczy w koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca gitara, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (tj. sztywne, napięte palce, podwijanie palców lewej ręki pod gryf i ściskanie gryfu). 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej pozycji aparatu gry, rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Trudności w wykonaniu techniki legato lewej ręki. 3. Zmiany pozycji wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi. 4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji

	poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra zespołowa wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania. 6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadająca gitara, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (tj. sztywne, zaciśnięte palce, podwijanie palców pod gryf). 2. Nie podstawowego sposobu wydobywania dźwięku <i>tirando</i> smyczka i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego (tj. brak artykulacji legato w pochodach gamowych) 4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi. 5. Nie opanował zmian pozycji. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 4

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie techniki *legato* i *arpeggio*,
- artykulacja *staccato* i *legato*,
- wprowadzenie techniki *tremolo*,
- doskonalenie techniki lewej ręki (np. ćwiczenia rozciągające palce),
- zmiany pozycji różnymi sposobami,
- ornamentyka – *przednutka*, *mordent*,
- interpretacja – *frazowanie*, *progresja*, *kulminacja*,
- próby samodzielnego stosowania dynamiki w utworach i ćwiczeniach,
- czytanie nut *a vista*.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe do czterech znaków przykluczowych,
- tercje, seksty, oktawy

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny

- 2 dowolne utwory

3) Egzamin promocyjny:

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny

- 2 utwory dowolne

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2. Opanował podstawową technikę gitarową : tirando, legato, staccato, arpeggio. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką legato lewej ręki, ornamentyką, techniką tremolo. Wykorzystuje je w utworach. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem (wykraczającym poza program nauczania),wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając swobodną wibrację. Bezproblemowo współgra w grze zespołowej. 8. Samodzielnie stroi instrument 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną 10 Chętnie występuje na koncertach. 11.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2.Opanował podstawową technikę smyczkową : tirando, legato, staccato, arpeggio. Sprawnie wykonuje legato lewej ręki, które sprawia mu nieznaczne kłopoty. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4.Potrafi zagrać prostą techniką tremolo i przednutki. 5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, z właściwą wibracją i frazowaniem. Bezproblemowo współgra z zespołem. 7.Samodzielnie stroi instrument. 8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną. 9.Chętnie występuje na koncertach.

DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (tj. zaciśnięte lub sztywne palce prawej/lewej ręki, wygięta lewa ręka, ściskanie gryfu). 2. Opanował podstawową technikę gitarową: <i>tirando</i>, <i>legato</i>, <i>staccato</i>, <i>arpeggio</i>. Technika <i>tremolo</i>, <i>ornamentyka</i> sprawiają mu trudności. 3. Gra w pozycjach sprawia niewielkie trudności. 4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi i technicznymi. Gra w zespole sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany, chaotyczny ruch). 7. Ma trudności ze strojeniem instrumentu, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej: gra zniekształconym dźwiękiem techniką <i>tirando</i>, <i>arpeggio</i> gra w wolnym tempie. 3. Gra w pozycjach pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne. 4. Proste ozdobniki wykonuje z błędami, w technice <i>tremolo</i> nie utrzymuje równego tempa i popełnia błędy rytmiczne. 5. Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy utworów, jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra w zespole wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje dynamikę, zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Używa niewłaściwych ruchów wibracyjnych. 7. Nie potrafi samodzielnie nastroić gitary, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy. 9. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje małe opanowanie techniki gitarowej: nie gra ładnym dźwiękiem - uderzenie <i>tirando</i>, nie potrafi wydobywać estetycznej barwy dźwięku. Gra <i>arpeggio</i> w bardzo wolnym tempie, nierytmicznie. 3. Gra w pozycjach, <i>legato</i> lewej ręki sprawia mu duże trudności intonacyjne i techniczne. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych układów palców na gryfie. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo dłuższych form utworów. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą w zespole. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.

NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4. 2.Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.
-----------------------------	--

KLASA 5

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie technik gitarowych poznanych w poprzednich latach nauki,
- stopniowe poznawanie układu dźwięków na chwytni w wysokich pozycjach,
- rozwijanie techniki obu rąk na pochodach diatonicznych i chromatycznych,
- *sztuczne flażolety*
- czytanie nut *a vista* i próby samodzielnego przygotowania utworów.

Gamy:

- gamy majorowe i sposoby ćwiczenia gam,
- tercje seksty.

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 dowolne utwory

3) Egzamin promocyjny:

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 utwory dowolne (tj. klasyczny, muzyka dawna, kompozytora współczesnego)

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową : tirando, apoyando, legato, staccato, legato lewej ręki. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i

	precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką arpeggio, legato lewej ręki i wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety naturalne. Gra techniką tremolo. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania) ,wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację. Bezproblemowo odnajduje się w grze zespołowej. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną. 11.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : arpeggio, legato, staccato, legato lewej ręki. Posiada biegłość palców , by wykonać proste ozdobniki i zagrać arpeggio w szybkim tempie. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Stara się prawidłowo wykonać skoki do wysokich pozycji. 4. Sprawnie posługuje się techniką tremolo. Stara się prawidłowo wykonać flażolety. Potrafi zagrać sprawnie chwyt bare. 5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu dłuższe formy utworów. 6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując wibrację. Rozwija muzykalność w grze. Bezproblemowo odnajduje się w grze w zespole. 7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 8. Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną. 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (tj. zaciśnięte lub sztywne palce prawej/lewej ręki ,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: arpeggio, legato, staccato. Legato lewej ręki sprawia mu małe trudności. Wykonuje arpeggio w dość wolnym tempie, nie potrafi zagrać czystych ozdobników. 3. Zmiany pozycji - skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności. 4.Chwyt <i>bare</i> sprawia trudności i powoduje dużo napięcia. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra w zespole sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego.

	9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : arpeggio, legato, staccato. Legato lewej ręki sprawia duże trudności. Arpeggio wykonuje w wolnym tempie (bez biegłości palców). Nie potrafi zagrać ozdobników. Chwyt <i>bare</i> sprawia duże trudności. 3. Gra w pozycjach sprawia trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy utworów, ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra w zespole wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją (chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brakuje systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki gitarowej : wykonuje uderzenie <i>tirando</i> bardzo spiętą ręką stąd brak panowania nad jakością dźwięku. Nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie poprawnie zagrać legato lewej ręki, chwytu <i>bare</i>, <i>flažoletów</i>). Nie potrafi zagrać techniki <i>tremolo</i>. W technice arpeggio brak kontroli nad jakością dźwięku oraz nad tempem. 3. Gra w pozycjach sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków i grać w wyższych pozycjach. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo dłuższych form utworów. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą zespołową. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNA 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 5. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 6

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie technik gitarowych poznanych w poprzednich latach nauki,
- wykorzystywanie gam i kadencji do ćwiczenia poznanych problemów technicznych,
- elementy wiedzy o interpretacji utworów z różnych epok,
- homofonia i polifonia,
- podstawowe znaki skróconej notacji akordów,
- chwytty schematyczne,
- czytanie nut *a'vista*.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe , sposoby ćwiczenia gam

Utwory do gry zespołowej:

wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 dowolne utwory

3) Egzamin końcowy:

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- utwór z muzyki dawnej
- utwór cykliczny
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową : arpeggio, legato, staccato. Posiada biegłość palców by wykonać arpeggio,tremolo, legato lewej ręki w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje chwytty bare, ozdobniki i flażolety. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.

	4. Bardzo dobrze posługuje się techniką akordową. Wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje флазоlety . Gra proste pizzicato prawą 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania),wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową: arpeggio, legato, staccato. Posiada biegłość palców by wykonać legato lewej ręki i arpeggio szybszym tempie. Prawidłowo wykonuje chwyt bare. 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Sprawnie posługuje się techniką akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawidłowo intonacyjnie wykonuje флазоlety. Gra proste pizzicato prawą ręką. 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata),choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo odnajduje się w grze zespołowej. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (tj. zaciśnięte lub sztywne palce prawej/lewej ręki,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: arpeggio, legato, staccato. Arpeggio i tremolo wykonuje w umiarkowanym tempie .Stara się poprawnie wykonać chwyt bare i legato lewej ręki choć sprawia to trudność. 3. Zmiany pozycji, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4.Dwudźwięki i akordy wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjnie. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra w zespole sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w

	utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra arpeggio, legato, staccato. Arpeggio, legato lewej ręki wykonuje w wolnym tempie (bez biegłości palców i ruchów wyrównawczych palców). Nie potrafi zagrać w wolnym tempie oraz wykonać ozdobników. Gra chwyt bare lewą ręką ale sprawia mu to duże trudności. 3. Gra w pozycjach sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową grą dwudźwięków i akordów. 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra w zespole wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją (chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki gitarowej : arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio wykonuje w wolnym tempie. Nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato lewej ręki, ozdobników, tremolo). Nie potrafi zagrać prostych układów z chwytem bare. 3. Gra w pozycjach wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą w zespole. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.

NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2.Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.
-----------------------------	--

KLASA 7

Zakres techniczny i repertuarowy

- stabilizacja aparatu gry i postawy przy instrumencie (swoboda rąk, rozluźnienie mięśni, analiza procesów towarzyszących tworzeniu się i kształtowaniu dźwięków (paznokcie),
- technika strojenia gitary,
- sposoby wydobywania dźwięków (*tirando, apoyando*),
- praca nad jakością dźwięku i kontrolą jego barwy i dynamiki
- rozwój poznanych technik gitarowych (arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne,
- kształcenie umiejętności czytania nut *a'vista* z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania i rytmu.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe w tonacjach do czterech krzyżyków i bemoli (jednogłosowo, tercje, seksty, oktawy, decymy)

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 dowolne utwory

3) Egzamin promocyjny:

- etiuda na dowolny problem techniczny
- utwór dowolny
- sonata, sonatina,rondo lub wariacje (forma lub części do wyboru)

CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.
---------------------	---

	2.Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową : arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Posiada biegłość palców by wykonać arpeggio, tremolo, legato lewej ręki w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje chwyt bare. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. Kontroluje jakość dźwięku wydobywanego paznokciem – barwę i dynamikę. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką akordową. Wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety . 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania),wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową: arpeggio, legato, staccato. Posiada biegłość palców by wykonać legato lewej ręki i arpeggio szybszym tempie. Prawidłowo wykonuje chwyt bare. 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Sprawnie posługuje się techniką akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawidłowo intonacyjnie wykonuje flażolety. Gra proste pizzicato prawą ręką. 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata),choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo odnajduje się w grze zespołowej. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (tj. zaciśnięte lub sztywne palce prawej/lewej ręki,mściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio i tremolo wykonuje w umiarkowanym tempie. Stara się poprawnie

	wykonać chwyt bare i legato lewej ręki choć sprawia to trudność. 3. Kontrola jakości dźwięku jest na dobrym poziomie. Zmiany pozycji, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4. Dwudźwięki i akordy wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjnie. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra w zespole sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki gitarowej: gra arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio, legato lewej ręki wykonuje w wolnym tempie (bez biegłości palców i ruchów wyrównawczych palców). Nie potrafi zagrać w wolnym tempie oraz wykonać ozdobników. Gra chwyt bare lewą ręką ale sprawia mu to duże trudności. 3. Gra w pozycjach sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową grą dwudźwięków i akordów. 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra w zespole jest dużym wyzwaniem. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją (chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki gitarowej: arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio wykonuje w wolnym tempie. Nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato lewej ręki, ozdobników, tremolo). Nie potrafi zagrać prostych układów z chwytem bare. 3. Gra w pozycjach wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi

	prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4.Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków i akordów. 5.Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą w zespole. 6.Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7.Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8.Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10.Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2.Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 8

Zakres techniczny i repertuarowy

- kontrola prawidłowego aparatu gry (swoboda rąk, rozluźnienie mięśni, prawidłowe wydobywanie dźwięku),
- technika precyzyjnego strojenia gitary (flażolety, współbrzmienia w różnych pozycjach i układach palców),
- eksponowanie głosu prowadzącego – połączenie sposobów wydobywania dźwięku *tirando i apoyando*,
- kontrola i wrażliwość na jakość wydobywanego dźwięku,
- polifonia
- rozwój i doskonalenie technik gitarowych poznanych w poprzednich latach nauki (arpeggio, dwudźwięki, akordy, pizzicato, legato wstępujące i zstępujące, chwyt barre, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne,
- ozdobniki, tryl
- artykulacja i frazowanie – umiejętności interpretacyjne
- wykorzystywanie gam i kadencji do ćwiczenia poznanych problemów technicznych,
- kształcenie umiejętności czytania nut *a'vista* z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania i rytmu.

Gamy:

- gamy majorowe i minorowe w tonacjach do czterech krzyżyków i bemoli (jednogłosowo, tercje, seksty, oktawy, decymy)

Utwory do gry zespołowej:

- wybór repertuaru wg uznania nauczyciela

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- etiuda lub utwór zawierający dowolny problem techniczny
- 2 dowolne utwory (wg uznania nauczyciela)

3) Egzamin końcowy:

- etiuda na dowolny problem techniczny
- sonata, sonatina lub wariacje
- utwór z muzyki dawnej do wyboru np. części partity, suity, sonaty lub samodzielne kompozycje
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową : arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Posiada biegłość palców by wykonać arpeggio, tremolo, legato lewej ręki w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje chwyt bare. 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. Kontroluje jakość dźwięku wydobywanego paznokciem – barwę i dynamikę. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką akordową. Wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety . 5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem (często wykraczającym poza program nauczania), wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach 12. Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował i utrwalił podstawową technikę gitarową: arpeggio, legato,

	staccato. Posiada biegłość palców by wykonać legato lewej ręki i arpeggio szybszym tempie. Prawdłowo wykonuje chwyt bare. 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Sprawnie posługuje się techniką akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawdłowo intonacyjnie wykonuje flażolety. Gra proste pizzicato prawą ręką. 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata),choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo odnajduje się w grze zespołowej. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (tj. zaciśnięte lub sztywne palce prawej/lewej ręki,mściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio i tremolo wykonuje w umiarkowanym tempie. Stara się poprawnie wykonać chwyt bare i legato lewej ręki choć sprawia to trudność. 3. Kontrola jakości dźwięku jest na dobrym poziomie. Zmiany pozycji, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4.Dwudźwięki i akordy wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjnie. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy utworów z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra w zespole sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwala nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje podstawowe opanowanie techniki gitarowej : gra arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio, legato lewej ręki wykonuje w wolnym tempie(bez biegłości palców i ruchów wyrównawczych palców). Nie potrafi zagrać w wolnym tempie oraz wykonać ozdobników. Gra chwyt bare lewą ręką ale sprawia mu to duże trudności.

	3. Gra w pozycjach sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową grą dwudźwięków i akordów. 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra w zespole jest dużym wyzwaniem. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją(chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki gitarowej : arpeggio, dwudźwięki i akordy, legato wstępujące i zstępujące, technika gamowa, chwyt bare, tłumienie strun prawą i lewą ręką, tremolo, flażolety naturalne i sztuczne. Arpeggio wykonuje w wolnym tempie. Nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato lewej ręki, ozdobników, tremolo). Nie potrafi zagrać prostych układów z chwytem bare. 3. Gra w pozycjach wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą w zespole. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.